



PO TAURAGNŲ DANGUM

Tauragnų krašto bendruomenės laikraštis

2019 kovas Nr.117



KVIEČIAME

Balandžio 5 d. 11 val. miestelio centre margučiais puošime tradicinį Velykų medį. Kviečiame ateiti su savo margučiais ir kartu kurti šventinę nuotaiką mūsų Tauragnuose.

Balandžio 13 d. renginys, skirtas pasaulinei Kultūros dienai

Nuo 14.30 val. atvirose miestelio erdvėse Jums skambės muzika (skverelyje prie kultūros namų; prie akmens, žyminčio miestelio įkūrimo datą; autobusų stotelėje).

15 val. Taikos vėliavos iškėlimas prie kultūros namų. Poezijos spektaklis pagal P. Širvį ir S. Nėrį „Girdėjau tavo atdūsį“ (rež. Šarūnas Kunickas).

Gros Mindaugas Didžiokas.

Koncertuos UKC Saldutiškio skyriaus moterų vokalinis ansamblis (vad. Danutė Zajančauskienė).

Laukiame visų, neabejingų muzikai, dainai ir poezijai.

Balandžio 1-31 d. Kun. Jurgio Kazlauskio paveikslų kolekcijos paroda

*„Grižta paukščiai, paukščiai grižta į namus!
Nuo sparnų užtemsta net dangus.
Suka, sveikina ratu gandrai,
Žarsto nuo dangaus žvaigždės sparnais
Ir linksmi klegena
Virš gimtinės žemės.“*

Gandrai iš tiesų jau sugrižo. Juk jau nuo vasario pabaigos ir visą kovo mėnesį laukiame į gimtinę sugrižtančių paukščių. Vasario 24-oji – Vieversio diena, kovo 4-oji – Kovarnių diena, 10-ąją jau laukiame net keturiasdešimties sugrižtančių paukščių. Kovo 19-ąją dairomės pempų, na, o 25-ąją laukiame gandro.

Kažin, ar visus paukščius pasitinkame, pamatome, pasidžiaugiame ant jų sparnų nešamu pavasariu. Kasdien atsiranda vis naujų pavasario ženklų – pažiūrėkime į žemę, medžių pumpurus, augalų daigus.

Žvalgykimės, gerkime beržų sulą, kol jos dar yra, klausykimės paukščių balsų ir džiaukimės pavasariu.

Danguolė Trimonienė, bendruomenės pirmininkė

Kovo mėnesio jubiliejai Sveikiname!

50 metų jubiliejų švenčia tauragniškę **Vilma Valienė** ir

Daiva Maniušytė iš Maleckažemio;

60 metų sukaktį pažymi tauragniškę **Nijolė Šuminienė** ir

Rimantas Valys iš Klykių;

70 metų sukanka tauragniškei **Vitalijai Vijeikienei**;

75 metai – tauragniškėms **Aldonai Balčiūnienei** ir **Eleonorai Udrienei**, **Stasiui Gasiūnui** iš Gaidžių, **Jonui Petravičiui** iš Lukošiučių;

80 metų jubiliejų švenčia **Ona Vaičiūnienė** iš Balčių;

90 metų – **Julijona Šimkūnienė** iš Klykių.

Danguolė Trimonienė**Prasmingų datų paminėjimas**

Kovo 9 d. tauragniškiei ir svečiai minėjo net tris prasmingas datas: Lietuvos vardo rašytiniuose šaltiniuose paminėjimo 1010-ąsias metines, Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo dieną ir kraštiečių dr. Eugenijos Šimkūnaitės 99-ąsias gimimo metines.

Šventės pradžioje miestelio centre tauragniškiei ir svečiai sudėjo trispalvį žodį LIETUVA. Salėje susirinkusius sveikino seniūnas Alvydas Danauskas, mažieji tauragniškiei, vadovaujami mokytojos Aldonos Tartilienės. Prisiminimais apie E. Šimkūnaitę pasidalino prof. Romas Pakalnis, E. Šimkūnaitės labdaros ir paramos fondo pirmininkė Birutė Karnickienė, botanikė doc. Živilė Lazdauskaitė. Buvo skaitomi prisiminimai iš knygos „Amžinai žydėk, atminimo vyšnia“, skambėjo tradicinė daina „Kerėtoja“.



Mintimis dalinasi Birutė Karnickienė



ir Živilė Lazdauskaitė

Šventėje taip pat dalyvavo Utenos kultūros skyriaus vyr. specialistė Zita Mackevičienė, Utenos kraštotyros muziejaus direktorė Lilija Jovarienė, kraštiečiai, Tauragnų krašto garbės pilietis Romualdas Šinkūnas ir kt.

Puikų koncertą dovanojo Utenos kultūros centro kolektyvai, vadovaujami maestro Adolfo Driuko. Grojo styginių kvartetas, orkestras, dainavo vyrų vokalinis ansamblis „Aukštaičiai“.



Kalba prof. Romas Pakalnis



Adolfo Driuko vadovaujami kolektyvai



Lietuva pražydo tulpėmis

Aldona Tartilienė

Išpildytos vaikų svajonės

„Atsimenu, kokią didelį išpūdį vaikystėje man padarė apsilankymas planetariume, ir pagalvojau, kad pradinukams galėčiau padėti susidomėti pasaulio pažinimo mokslais, padaryti šią patirtį išpūdingesnę“, – laiške rašė užsienyje gyvenantys Kęstutis su žmona Agne. Jie mums skyrė 100 eurų kelionei – ten, kur vaikams būtų nauja, kur žinios, daug išpūdžių, kur technologijos.

Domėjausi naujai atsidariusiais muziejais, nes daugelį seniau įsikūrusių jau esame aplankę. Radau. Keliaujam!

Kovo 5 dieną daug kas šventė Užgavėnės, o mes važiovome į Vilnių. Ten mūsų laukė Nemuziejus ir Iliuzijų muziejus. Štai akiniai – ir tu laiko mašina leki 700 metų atgal į praeitį. Istorija virsta tikrove, o tu – jos dalimi. Šių laikų technologijos daro stebuklus – nejudėdami iš vietos vaikštinėjome po gražiausias Lietuvos apylinkes – miestus, kaimus, pajūrį. O iliuzijos užbūrė. Mokiniai pasipildė daugybe teigiamų emocijų, išbandė visokias paslėptas gudrybes, bandė įminti fizikos, chemijos paslaptis. Neįtikėtina, kad muziejus gali suteikti tiek laimės. Žinios, pateiktos taip įdomiai, tikrai išliks ilgiau.

Ir dar viena svajonė išsipildė. Visai neseniai per pamokas skaitėme ir kalbėjome apie traukinius. Beveik visi mokiniai nebuvo jais važiuę. Geriausias laikas yra dabar – pagalvojau.

Apie renginius trumpai

(informacija D. Trimonienės)

Kovo 15 d. Pasvalio kultūros centre vyko Lietuvos vaikų ir jaunimo teatrų apžiūros-šventės „Šimtakojis 2019“ regioninis turas. Utenai atstovavo UKC Tauragnų skyriaus vaikų ir jaunimo teatro studija. Tauragniškiai parodė spektakliuką „Svajonė“ pagal Ilonos Ežerintės pasaką „Mažas raudonas taškelis“ (rež. Loreta Juškėnienė).

Kovo 23 d. Tauragnų krašto muziejuje pristatyta Tatjanos Mackonienės tapybos darbų paroda. Paroda veiks iki balandžio 23 dienos.

Kovo 29 d. mėgėjų teatras „Mokas“ UKC Sudeikių skyriuje parodė spektaklį „Išklausk mus“ pagal Kastyčio Kalyčio pjesę „Lifte“. Rež. Loreta Juškėnienė.

Po muziejų – į Vilniaus geležinkelio stotį. Sėdome į traukinį ir nubildėjome iki oro uosto. Pamatėme skrydžių belaukiančius keturis lėktuvus! O jau įsėdę į mokyklinį autobusiuką ir pasiruošę keliauti namo, stebėjome vieną kylantį ir vieną besileidžiantį lėktuvą.

Kaip gera, kad yra gerų žmonių. Kaip smagu, kad vaikai auga su naujomis patirtimis, žiniomis, nuostaba veide, šypsena, nuotykiu. Ačiū.



Iliuzijų muziejuje



Po spektaklio Pasvalyje

Kovo 27-oji – Tarptautinė teatro diena



Sveikinam visus, mažus ir didelius, Tauragnų artistus ir jų režisierę Loretą Juškėnienę. Kūrybinės sėkmės, naujų spektaklių ir netilstančių aplodismentų!

Bronė Juknevičienė

Gyvenimas buvo nepavydėtinas

Kai Valerijos Balsienės paklausiau, ar nesutiktų apie savo gyvenimą papasakoti laikraščiui, ji pasakė, kad apie tai, kiek visko nutiko, „romaną būtų galima parašyti“. Jei ne romanas, tai bent apsakymas išėjo. Kai ko jau atmintyje neliko, kai kuriuos gyvenimo įvykius reikia tik sau pasilikti.

Pasakoja **Valerija Balsienė**: „Gimiau 1934 metų gruodžio 8 dieną Šinkūnų kaime. Be mamos likau, kai buvo penkeri, o dešimties – be tėtės. Tėtė nuteisė kaip politinį kalinį, gavo penkiolika metų. Kai grįžo, jau buvau ištekJusi. Vaikystės aš neturėjau, vien tik vargą. Broliukas numirė labai mažas, kelių mėnesių. Pagalvoju, kaip jam buvo gerai, nes jo niekas nei keikė, nei ką. Man teko labai daug... Mama mirė gruodžio mėnesį. Kai man suėjo penkeri, jau buvo *pakavota*. Tėtė labai greitai vedė antrą kartą. Kol dar nebuvo vaikų, gyvenau pas dėdę. Paskui gimė Aldona, po trejų metų, liepą, Verutė, o sausio mėnesį tėtė jau paėmė kalėjiman. Aš likau ir gospadinė, ir gospadorius. Dešimties metų... Pamotė išvažiuodavo kalėjiman pas tėtę, o man namie du maži vaikai ir visi ūkio darbai.

Aš niekaip nesuprantu, kaip ir vaikus auginau, ir ūkį sugebėjau prižiūrėti. Buvo žiemos laikas. Tvarte arklys, karvė, avelė, reikia vandens atsinešti, pečių kūrenti. Ateidavo toks dėdė padė-

ti, bet jis tik prie lopšio pasėdėdavo. Dirbau... Paaugusi ir malkas kapojau, ir *kūlelius*. Viską dirbau. Paskui sustvėrė šitie nelabieji kolūkiai, tai ir kolūkinėjau.

Mokyklą dvi žiemas lankiau Sėloje. Man buvo gal keturiolika metų, kai nuėjau į pirmą klasę. Žinau, koks mokyklinis suolas, kokios raidės – ir tik tiek. Anksčiau niekas neleido, nes reikėjo darbus dirbti. Vienoj klasėj mokėsi 1 ir 4 grupė. Tada taip vadinos – ne klasės, o grupės. Sprendžia ketvirta grupė uždavinius – ir aš žiūriu. Su mažais man jau neįdomu. Pramokau skaityti, rašyti ir skaičiuoti, o daugiau aš nieko nemoku. Mokytojų pavardžių nebeprisimenu. Žinau, kad dirbo mokytojai, kurie pro mūsų namus eidavo Tauragnuos, kur gyveno. Tada aš jau nebesimokiau. Mokytojai matė mane laukuos dirbančią, žinojo, kaip gyvenu, ir suprato, kad mokytis manęs niekas neišleis.

Pamotė gera buvo tik tiek, kad valgyti kartu prie stalo sodindavo, neskyrė – ką turėjom, tą visi valgėm, bet meilės tai nebuvo nė kiek. Ji ir savo vaikų nelabai *dabojo* – iškūrens *pečių* ir bėga *ulyčion*. Ir nēr jos visą dieną. Pamotė buvo *tikra pamotė*. Nuolatinis *ujimas*, prikaišiojimas, kad *susigausiu* vaiką, o jinai jo neaugins. Nusibodo šitos vienodos ir vienodos kalbos, tai išėjau tarnauti. Kur tik netarnavau! Nemeikščiuos, Kačiūnuos, Drobiškyje, Paakmenės kaime pas ūkininkus. Kačiūnų kaime tarnavau pas bevaikius žmones, tai jiems buvau kaip dukra. Valgyt darydavau, su *gaspadorium* kolūkin eidavau. Tarnaudama Paakmenės kaime ir ištekJau. Tarnavau pas Kraujelienę, o ji ir būsimas vyras Edvardas Balsys buvo kaimynai. Taip ir susipažinom. IštekJau birželio mėnesį, o kitą pavasarį išvažiuom Klaipėdon, gyvenom ten dvi žiemas. Gal būtų ir ilgiau, bet mirė vyro tėvas, mama pakvietė grįžti, žadėjo karvę duoti, sakė, prasigyvensit. Tauragnuos buvo MTS susikūrusi (mašinų-traktorių stotis, kol dar kolūkiai savo technikos neturėjo. – Pastaba autorės), sakė, galėsime dirbti. Atvažiuom, bet karvė sprandą nususuko, MTS išnyko... Ir likom tarp dangaus ir žemės – nei valgyt, nei kur būt. Atėjom į Tauragnus. Algis jau buvo gimęs. Gyvenom *zelionkoj* – kur dabar seniūnija, stovėjo toks žalias namas. Kai jį pardavė, net septynerius metus prabuvom pas Šimelį, ten 1962 metais gimė Bronius. Paskui dvi žiemas pas Šireiką. Tada nusipirkom šitą pirkelę, kur dabar gyvenu.

Namelis buvo Elžbietos Mikulėnaitės, mes gyvenom vienam gale, ji kitam. Buvo ir uždegus namelį, neaišku, kas jai užėjo. Savo rūbus išsinešė, virvę *sužibalavo* ir užmetė viršun. Tik liepsna neišplito, spaliai neleido, tik rūko labai. Vaikai buvo namie, atbėgo mokyklon pasakyti, kad degam. Spėjom užgesinti, laimingai pasibaigė. Galėjom likti ubagais.



Jaunystėje. 1956 m.



**V. Balsienės seneliai (mamos tėvai)
Makniai iš Indubakių (XX a. pradžia)**



Tėvai Veronika Maknytė (g. 1913 m.) ir Pranas Meidus iš Šinkūnų kaimo

Tauragnuos iš pradžių niekur nedirbau, paskui įsidarbinau mokykloje valytoja, dirbau ketverius metus. Net aštuoniolika metų, nuo 1971-ųjų, dirbau *buitinyje*, kol neišėjau į pensiją. Gal dar būčiau dirbus, juk jauna buvau, tik penkiasdešimt penkerių. Bet prasidėjo permainingos, niekas nebevežiojo Utenon, ką surenki skalbimui ar remontui, reikėjo pačiai, o neturėjau kuo. Taip ir baigęs valdiški darbai.

Buitiniam man buvo gera dirbti, pati sau valdžia buvau: ir mezgiau, ir priėmėja buvau. Ketvirtadieniais atvažiuodavo kirpėjos, dėdavo cheminį, tada jau būdavo darbymetis! Kavarskai vandens duodavo, gerai, kad netoli nešti, o vandens reikėdavo daug. Privalėjau suspėti pečių pakūrenti, vandenį šildyti, atnešti, išpilti, vėl atnešti, priimti atneštus daiktus, atiduoti išvežimui į Uteną.

Megzti išmokau, kai dirbau Utenoje mezgykloje. Pradėjau senajame *buitinyje*, kur dabar batus remontuoja. Kieme buvo toks nameliukas, ten ir veikė mezgykla. Ir dabar dar yra tas nameliukas. Paskui pastatė naują didelį *buitinį*. Utenoje dirbau dvejus metus, kol direktorius Bagočiūnas liepė važiuot Tauragnuos. Bijojau, sakiau, kad nemoku gerai nei rašyti, nei skaičiuoti. O direktorius paklausė, ar pinigų moku susiskaičiuoti, kai atlyginimą gaunu. Sakau, kad moku, gali ir daugiau būti, susiskaičiuočiau. Taip ir pradėjau. Iš pradžių apyvarta buvo nedidelė, o paskui žmonės priprato: priimdavau ir skalbinius, ir laikrodžius, ir batus taisyti, ir laidojimo visokių suknelių, kaspinių būdavo.

Vyras septynerius metus dirbo kooperatyve kroviku, kurį laiką kartu dirbom mokykloj, paskui įsidarbino ryšių skyriuje telefonistu, vėliau mėsos kombinate. Bet paskui apsirgo, operavo kojas, kol po trečios operacijos liko be kojos. Gal po to dar dvejus metus pragyveno. Prisimenu, vežiojau su vežimėliu, apvežiau visus Tauragnus, bet vyras nesidžiaugė, pasakė: „Niekas tavęs neprašė vežioti!“ Užpykau ir nebevežiojau. Jau septyniolikti metai, kaip nėra vyro.

Gyvenimas buvo nepavydėtinas – trūkumas ir trūkumas. Vyras uždirbdavo neblogai, bet nedaug duodavo. Jei pasakydavau, kad šitą mėnesį 50 rublių uždirbau – ir jis duodavo 50, jei uždirbdavau 100 – ir jis duodavo šimtą. O kad vaikais reikia pasirūpinti, apvilkti, pavalgydinti – nepagalvodavo. Kur tik bulvių nekasiau ir nesodinau, kad papildomai užsidirbčiau! Visa laimė, kad siuvau. Iki mokyklos vaikams jokių rūbų nepirkau, viskas siūta. Kaip išmokau? Kai valgyt nori, tai ir išmoksi! Kai atėjau Tauragnuos, tokių darbų nemokėjau. Siuvau rankomis, apie siuvimo mašiną tik pasvajoti galėjau. Už perkelinę suknelę gaudavau 50 kapeikų –



Su vyru Edvardu Balsiu Paakmenės kaime apie 1956–1957 m., tuoj po vestuvių.

nupirksiu cukraus, pasiūsiu kitą dieną kitą suknetę – duonos nupirksiu. *Va*, kaip reikėjo gyventi...

Megzti mokėjau tik pirštines ir kojines. Tokia Deveikienė atnešė siūlų ir paprašė numegzti sūnams raštuotas liemenes. Tada raštai buvo madoj. Sakau, kad nemoku, o ji padėjo siūlus ant stalo: norėsi – išmoksi. Ir išmokau! Daug liemenių numezgiau. Kiek mokėjo, neprisimenu, gal du ar tris rublius. Rublių niekas tada neturėjo per daug, kolūkiuose nieko už darbą nemokėjo, tik paskui prasigveno.



Sūnūs Bronius (kairėje) ir Algimantas

Dabar gyvenimas jau geras, geresnio gal ir negali būti. Visada einu kultūros namuos. Man labai patinka liaudiška muzika. Parą neičiau iš *kultūros*, jei tik liaudiška muzika grotų. Čia gal iš šeimos. Tėtė muzikantas buvo. Jis buvo devynių amatų meistras: ir batus taisė, ir siuvo, ir statybą išmanė. Vaikystėj dariau viską, ką berniokai.

Kaimynai buvo keturi Augučiai, *Keršiais* va-



Algimantas ir Bronius jau mokiniai

dino, aš viena tarp jų, tai vis su berniokais, niekur jiems nepasiduodavau: kaldavau, lipdydavau, taisydavau... Ir dabar galiu susikalti, jei reikia. Auginau triušius, bet nė vienos dėžutės vyras nesukalė. Niekas jam neišeidavo. Viską pati. Triušius priduodavau į paruošas, gaudavau pigiai grūdų – ir paršams, ir vištoms turėdavau, nes turguj tai žymiai brangiau. Kai *numušė* kainas, tada triušius suvalgydavom, o *skūreles* priduodavau ir vėl gaudavau grūdų. Nebuvo, kad nieko nedirbčiau. Nes reikia dirbti.

Daržo sodinu, kiek noriu. Man *rūpis* turėt daug: bulvių, morkų, burokų daug prisodinu, tik nežinau, kam – jų nepasileksi kitiems metams. Neturiu supratimo, kiek man reikia. Gal kad nuolat visko trūko... Sklypelį atidavė Petrauskai, Trimonis aparia, apkultivuoja, vageles padaro – man lieka tik pasisodint. Ir šiltnamį turiu.

Anksčiau į keliones su bendruomene važiuodavau. Niekur nesu buvusi, tai man labai įdomu. Visur, kur vežė, ir važiauvau. Tik paskutinius trejus metus jau nebevažiuoju, nes buvau susilaužius koją ir po to kelionės pasibaigė. Jau dabar toks geras gyvenimas, tik kad amžius jau nugyventas, gerai, kad sveikata dar nebloga, nesu visai sugriuvus. Kai pradeda skaudėti – visada turiu vaistų, išgeriu, ir vėl galiu eiti. Man svarbiausia, kad vanduo yra. Jau buvo gerai, kai *kolonkė* pastatė – užpilu blyną, kol iškepa, aš ir vandens atsinešu. O dabar, kai savo įsivedėm – tai tikras rojus vanduo viduj. Draugių turiu, turiu su kuo pasikalbėti. Turiu tris anūkus ir keturis proanūkius. Jiems viskas gerai“.

Su įdomumu varčiau šeimos albumą. Vaikų ir giminių nuotraukos, šventės ir laidotuvės... Akis užkliuvo už ypatingos nuotraukos – joje V. Balsienės (Meidutės) mamos tėvai, gyvenę Indubakių kaime. Gaila, kad V. Balsienė nieko apie savo senelius neprisiminė. Nuotrauka daryta XX a. pradžioje, matyti, kad seneliai nebuvo valstiečiai, gyveno pasiturinčiai. Norėtusi apie juos surasti ką nors daugiau. Gal tai būti dar viena įdomi šeimos istorija.

Užgavėnių linksmybės Tauragnuose



Pasiruošę linksmintis



Tai blynų skanumas!



Tuoį susikaus Lašininis ir Kanapinis



Medžiotojų gatvės Gavėnas buvo sudegintas



Kuris taiklesnis?



**Tęsiame rubriką
„Iš pageltusių spaudos puslapių“
„Utenis“ 1990 m. vasario 6 d.**

Tauragniškiai švenčia jubiliejų

Kūrybinga ir nuoseklia veikla garsūs Tauragnų kaimo kultūros namai. Dar 1959-aisiais, kai buvo klojami šių namų pamatai, jau veikė meno saviveiklos rateliai, vadovavo saviveiklininkams vietos vidurinės mokyklos mokytoja A. Marčiulionienė.

Į kultūros įstaigos trisdešimtmečio jubiliejų rinkosi ir buvusieji josios darbuotojai, ir saviveiklos veteranai, ir dabar dalyvaujantieji įvairiuose kolektyvuose. Dirbo direktore ir liaudies meistrė G. Babrauskienė, nūnai išleista į užtarnautą poilsį, ir mokytojas B. Slapšys, ilgametis aktyvus saviveiklininkas. Meno vadovais yra dirbę gražią muzikantų šeimą auginantis J. Virvytis, dabartinė Tauragnų vidurinės mokyklos mokytoja D. Petrėnienė, mėsos kombinato kultūros klubo darbuotoja F. Trimonienė.

Jubiliejui skirtame vakare tauragniškius sveikino apylinkės tarybos vykdomojo komiteto pirmininkas V. Atkočius, kolūkio profsąjungos pirmininkas A. Žvirblis, rajono kultūros skyriaus vedėjas A. Zabiela, rajono kultūros namų direktorės pavaduotoja R. Lumpickienė, „Draugystės“ klubo atstovės, studentai, buvę saviveiklininkai.

O koncerto programoje dalyvavo E. Ruzgienės vadovaujamų visų trijų grupių šokėjai, A. Ramanauskienės paruoštų ansamblių bei duetų dainininkai, dramos kolektyvas, vadovaujamas V. Varnecko, parodė R. Nerečionio pjesės „Kaktusas“ ištraukas, o kultūros namų direktorė V. Varneckienė pakvietė visus vakaro dalyvius bendram šokiui. Nuotaiką įkvėpė ir šio krašto liaudies muzikantės M. Mačiulevičienės „peterburgska“ armonika atliekamos melodijos.

Balandžio 19 d.

Kad vešliu daigu pakiltų

Be jokio bereikalingo skubėjimo Tauragnų kolūkio žemdirbiai darbuojasi laukuose. Seniai bebuvo toks pavasaris, kaip šis: ir ankstyvas, ir sausas. Tad darbui sąlygos geros. Tik jau lietaus reikėtų, nes kalvose labai išdžiūvo žemė.

O darbo barų keletas. Mechanizatoriai Gintautas Jasminavičius, Alvydas Lazauskas ir Rasvydas Židonis ką tik baigė mineralinėmis trąšomis tręšti žiemkenčius bei kultūrines žalias ir imsis kito darbo. O mechanizatoriai Juozas Leleiva, Petras Ivanauskas, Algimantas Jauniškis nuo pirmos darbymečio dienos vis teberuošia dirvas sėjėjams. Avižos jau pasėtos, nes joms ir plotas buvo skirtas ne per didžiausias – 70 hektarų. Ir miežiais jau nemaži laukai apsėta, tačiau dar ne viskas. Mechanizatoriums sėjėjams Rolandui Klišoniui, Vidmantui Grašiui (nuotrauka) ir Ivanui Štilingeriui dar

keletui dienų darbo beriant tik vasarojaus grūdams sėklą, o dar reikės pasėti javų kitai paskirčiai. Tad darbymečio atoslūgis bus dar negreit. O mechanizatoriai Aleksas Levčenka, Jonas Šuminas, Jonas Kirka ir Česlovas Pošiūnas baigia laukuose organines trąšas paskleisti. Visai arti tos dienos, kai žemei geriau įšilus, reikės sodinti bulves, o kiek vėliau – sėti ir kukurūzus.

Darbų ratas sukasi ir sukasi toliau. Žemdirbiai daro tai, kas reikalinga žemei, kad ji galėtų brandinti mums duoną.

D. Čepukas



V. Vijeikio nuotr.

Liepos 12 d.

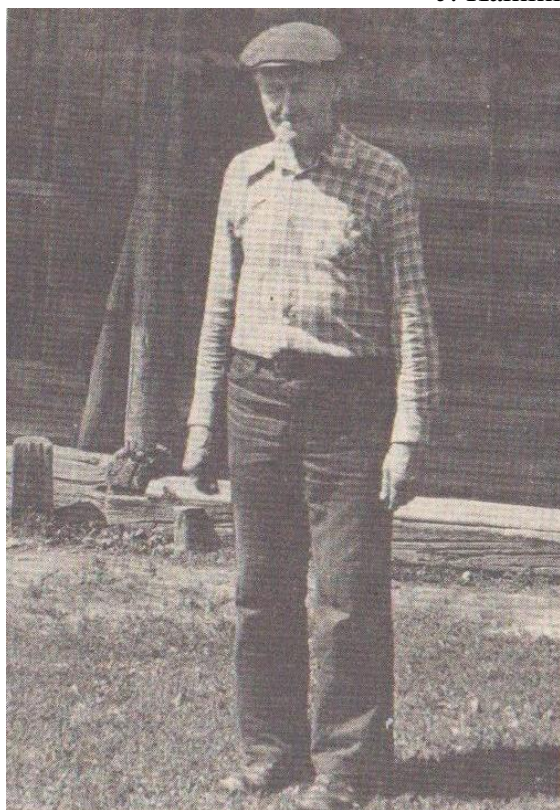
Kur jūs, jaunystės žirgai?

Vis giliau ir giliau skverbėmės į Daunorių miškus, kol atsidūrėme Varniškių kaime. Nežinodamas galėčiau jį palaikyti pačiomis Rumšiškėmis. Tokių originaliai suręstų pastatų, palėpėse sukabintų rakandų jau seniai beteko matyti. Erdvioje, vėsioje troboje radome ir seniausią kaimo gyventoją, kalvių kalvį Joną Šinkūną. Senukas jau įpusėjo devintą dešimtį. Amžius jau nebe tas kūju mosuoti. Bet šviesi galva pilna gražių prisiminimų. Tiek metų išstovėti prie žaizdro ir priekalo reikia ne tik geležinės sveikatos,

bet ir pasiryžimo. Jonui Šinkūnui pakako visko. Dar tarnaudamas Lietuvos kariuomenėje išmoko kaustyti arklius. Turėdamas auksines rankas, Jonas atlikdavo įvairiausius kalvystės darbus, bet arklius kaustant buvo nepakeičiamas. Ne vieną pokario bernelį kalvio amato išmokė. Kolūkyje dirbdavo viską, ką valdžia paliepdavo. O už visą gyvenimo vargelių keturiasdešimties rublių pensiją tegauna. Nenusimena. Bulvių pasisodindami, gyvulių užsiaugindami, su žmona pragyvena. Senukas daugiau dėl kitų sielojasi, kad žmonės nuo darbo atrato, susvetimėjo. Ir arklių kaustyti nebemoka. Kurgi matyta, basais važinėti. Kai išgirstas keleliu bėrį atklapsint, taip širdį ir suskaustą.

Turi Jonas Šinkūnas viltį, kad dar suklestės kalvystės menas kaime, kad vėl linksmai skels į kelio akmenį kaustytą kanopą jaunystės svajonių žirgai.

J. Kalninis

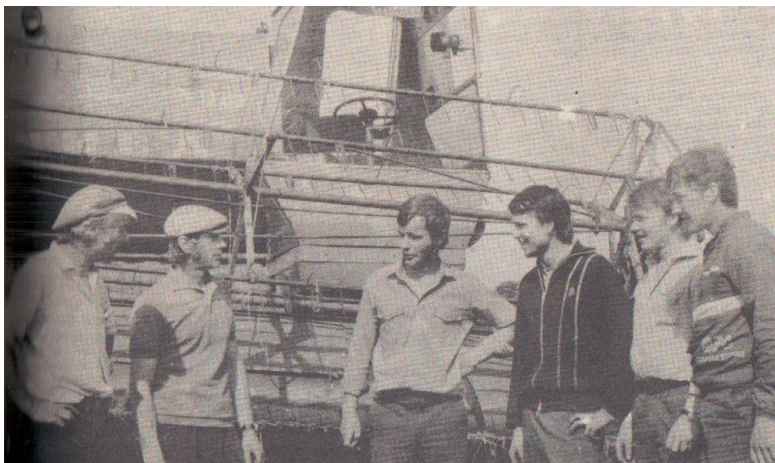


Nuotraukoje: J. Šinkūnas

Rugpjūčio 18 d.

Tauragnų kolūkyje javus kerta 12 kombainininkų. Kartu su patirtį turinčiais pjovėjais Alfonsu Leleiva, Aloyzu Grigoniui bei kitais darbuojasi pirmus metus sėdę prie kombainų vairo Ričardas Baranauskas, Rimantas Jurevičius, Virginijus Čižauskas. Jau nupjauta beveik du trečdaliai visų javų. Geriausiai sekasi Alvydui Lazauskui,

Aloyzui Grigoniui, Jonui Vaišnorui, kurie jau prikūlė daugiau kaip po šimtą tonų grūdų.



V. Vijeikio nuotraukoje: mechanizatoriai A. Grigonis, Stasys Budreika, Ričardas Baranauskas, Alvydas Lazauskas, Rimantas Jurevičius, Virginijus Čižauskas.

Rugsėjo 27 d.

Kas nubaidys raudoną gaidį

(Tauragniškiai nepritaria ūkio valdybos nutarimui panaikinti atraminį priešgaisrinį punktą)

Tauragnų miestelis, kaip ir kiekviena panašaus tipo gyvenvietė, negali pasigirti mūriniais namais. Dauguma jų mediniai, kur kas šiltesni, sveikesni. Tačiau, neduok dieve, kai virš tokio stogo suplasnoja raudonas gaidys. Todėl visiškai natūralu, kad tauragniškiai, sužinoję apie ūkio valdybos sprendimą panaikinti priešgaisrinį punktą, nutarė visomis išgalėmis priešintis.

Kokiais motyvais remtasi priimant tokį sprendimą? Pirmininkas V. Čepas gana suprantamai paaiškino susidariusią situaciją. Tauragnų priešgaisrinis atraminis punktą nuo raudonojo gaidžio saugo net tris ūkius. Iš jų ir išlaikymą gauna. Kiekvienais metais dalininkai gaisrininkams duoda po keturis tūkstančius rublių. Nedideli tie pinigai, tačiau V. Čepas tiesiog pasipiktinęs, kad šiais metais už visus tris mokėti teko jam vienam. Kol kas kaimynai savo pinigų neperveda Tauragnų kolūkiui. Todėl ir nuspręsta atsisakyti priešgaisrinio atraminio punkto.

– Kam iš vienos kišenės mokėti tuos dvylika tūkstančių? Pasiliksiu mašiną, porą gaisrininkų, kurie punkte budės, dar darbymetyje kolūkyje padės, ir reikalas baigtas, – tokie V. Čepo žodžiai.

Apie atskirus gaisrininkų punktus lyg tai galvoja Biliakiemio bei T. Tilvyčio kolūkių vadovai. Iš pirmo žvilgsnio tokie jų motyvai būtų pateisinami. Pagaliau ir savarankiškumas čia visada ne paskutinį vaidmenį vaidina. „Darysime taip, kaip mums atrodo geriau. Nors ir turime tą atraminį punktą, bet kiekvienais metais po daržinę supleška“ – motyvuoja V. Čepas.

Apsilankius pas keletą redakcijai laišką rašiusių tauragniškių, visi vieningai tvirtino, kad jie bijo likti be ugniagesių. O kas juos išlaikys, kam priklausys, neturi jokios reikšmės. Svarbu, kad bus kam gaisrą užgesina. Para-

šus rinko patys gaisrininkai. Kodėl? Dalykas vėl labai paprastas. Palikus tik porą žmonių, kai kuriems teks likti be darbo. Iš to ir baimė. Tai kaip bus toliau? Jei trys ūkiai geranoriškai susitartų mokėti savo dalį, viskas liktų po senovei. Iki šiol, deja, taip nebuvo. Pavyzdžiui, V. Čepas sakėsi pats kalbėjęs su Biliakiemio kolūkio pirmininku A. Žuku ir pastarasis galvojęs įsirengti savo gaisrinį punktą. Tačiau man minėtas pirmininkas pasakė, kad pinigų Tauragnams pervesią ir turėti savo ūkyje punktą kol kas negalvojęs. Še tau boba ir devintinės! Kuris iš jų teisus, kas šiandien supaisys. Aišku viena, to nepajėgę suprasti tauragniškliai ėmė rinkti parašus, reikalauti, kad viskas liktų kaip anksčiau.

Gal ir organizavo tą parašų rinkimą Tauragnų atraminio priešgaisrinio punkto darbuotojai. Tačiau reikia papriekaištauti

KVIEČIAME

Birželio 1-2 d. Tauragnų krašto bendruomenė organizuoja ekskursiją į Gardiną

Kadangi dar yra laisvų vietų, kviečiame prisijungti norinčius iš kitų seniūnijų ar Utenos

1 diena. 5.30 val. išvykstame iš Tauragnų. Atvykstame į Gardiną. Ekskursija Gardine autobusu ir pėsčiomis. Pietūs. Karinės technikos ekspozicija – Šlovės pilkapis ir kt. Interaktyvus Gardino miesto planas – naujų technologijų pagalba bus parodyta miesto istorija. Pagrindinė pėsčiųjų gatvė Sovetskaja. Lenino aikštė. Klausomės Vargonų muzikos koncerto. Prekybos centras „Old City“. Vykstame į nakvynės vietą. Nakvynė dviviečiuose kambariuose.

2 diena. Pusryčiai. Vykstame prie Augustavo kanalo. Vėliau vykstame į netoli Gardino buvusias partizanų žemines. Ekskursija su vietiniu gidu po žeminių teritorijų. Apžiūrime eksponuojamą karinę techniką, amuniciją. Partizanų vaisės – degustuojame vietinį gėrimą su užkandėle. Agro kompleksas – skulptūrų, pramogų parkas. Laisvas laikas Gardine.

Po pietų išvykstame į Lietuvą. Vakare apie 22.00 val. grįžtame namo. Į kelionės kainą (**75 eurai**) įskaičiuota: kelionės dokumentų sutvarkymas; kelionė patogiu autobusu; 1 nakvynė su vakariene ir pusryčiais; kelionės

ir pirmininkui V. Čepui. Ir ne todėl, kad nenori už punkto išlaikymą mokėti vieno ūkio pinigų. Svarbiausia bėda, kad apie panašius valdybos nutarimus blogai informuojami žmonės. Jokio skundo su keturiasdešimčia parašų tikrai nebūtų buvę, jei kolūkiečiams susirinkime išaiškinę, kaip ir kodėl tai daroma. Pagaliau atsiklausti jų nuomonės taip pat derėtų.

Ne visai dorai šioje istorijoje elgėsi ir gaisrininkai. Prigąsdinę žmones, jog nebus kam nuvyti raudonojo gaidžio nuo jų namų, išpešė parašus ir tuo motyvuoja punkto reikalingumą.

E. Barskevičienė

vadovo paslaugos; ekskursinė programa; įėjimo bilietai į mokamas lankytinas vietas, bevizis leidimas į Baltarusiją (PRIVALOMAS visiems keliautojams); Sveikatos draudimas kelionės metu (PRIVALOMAS visiems keliautojams);

Keliaujantiems reikalingas **PASAS**.

Mus lydės gidas Nerijus Siniakas.

Registruotis tel. 8 618 20334 iki balandžio 30 d.

Jau užsiregistravę į Gardiną ir į ekskursiją rugpjūčio mėnesį (Talinas-Stokholmas) jau galite atnešti pinigų už kelionę. Dar yra laisvų vietų į tą pačią kelionę (Talinas-Stokholmas) rugsėjo 13-15 d.

**Kvieskite draugus, pažįstamus ir visus norinčius. Kaina antrai grupei tokia pati (85 Eur)
Lydės tas pats gidas Nerijus.**

A+A Seniūnijoje

Kovo mėn. mirė

KAZIMIERAS STUNDŽIA 79 m., Tauragnai;

VERONIKA ALDONA ŠINKŪNIENĖ, 84 m., Bajorai

Užjaučiame artimuosius

Nuotraukos

Dainiaus Atkočiūno, Reginos Mačienės, Linos Paukštienės, Danguolės Trimonienės, Žymanto Trimonio, taip pat iš asmeninių archyvų;

Redagavo ir maketavo

Danguolė Trimonienė

Spausdino Utenos spaustuvė

